

Raadsvoorstel

Agendapunt	Vertrouwelijkheid	Datum vastgesteld	Registratienummer
7.3	Openbaar	19 mei 2026	3617750

Onderwerp

Wijziging Verordening fysieke leefomgeving Meppel 2022

Voorgesteld raadsbesluit

1. De wijzigingsverordening fysieke leefomgeving Meppel 2022 vast te stellen.

Inleiding en context

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 ingegaan. De gemeenten hebben op basis van de invoeringswet tot 1 januari 2032 de tijd om alle bestemmingsplannen, beheersverordeningen en relevante verordeningen om te zetten naar één omgevingsplan. Iedere gemeente heeft één Omgevingsplan dat op 1 januari 2032 alle regels moet bevatten voor de fysieke leefomgeving. Uw raad heeft op 24 april 2025 besloten om de wijziging voor de Binnenstad en Centruschil & Noordpoort vast te stellen. Op dit moment wordt de wijziging voor de industrie- en bedrijventerreinen voorbereid. De regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving Meppel (hierna: VFL) zullen uiteindelijk ook opgenomen moeten worden in het Omgevingsplan. Om deze regels 'om te kunnen zetten' naar het Omgevingsplan gemeente Meppel (hierna: omgevingsplan) is een extra aanpassing van de VFL nodig. Daarom wordt deze wijzigingsverordening fysieke leefomgeving aan uw raad voorgelegd.

Daarnaast zijn er ook ontwikkelingen die leiden tot noodzaak van aanpassen van de VFL. Zo is er in Meppel in geen enkele verordening iets geregeld over het aanleggen van ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen). Onder andere voor uitbreiding van het elektriciteitsnet is het nodig om dit onderdeel wel eerder te gaan reguleren. Zo ontstaat duidelijkheid voor belanghebbenden maar ook voor netbeheerders en aannemers. Daarnaast heeft het nodige gespeeld omtrent de ligplaatsen van historische schepen. Met deze wijziging is daarom ook de bepalingen en ligplaatsen van historische schepen tegen het licht gehouden. Met de bepalingen over ligplaatsen in deze wijzigingsverordening wordt uitgevoerd waarover met de Stichting HSM (Historische Schepen Meppel) is gesproken en waar zij uw raad in een brief hebben opgeroepen om dit te regelen.

Beoogd effect

VFL updaten en geschikt maken voor het overzetten naar het Omgevingsplan

Toelichting en argumenten

1.1 Door de wijziging van de VFL worden technische onjuistheden aangepast

De VFL is in 2021 vastgesteld en op 1 januari 2022 in werking getreden. Dat was voordat de Omgevingswet in werking trad. De gemeenteraad kon destijds op grond van de Gemeentewet al wel een verordening vaststellen. Sindsdien is de invoering

van de Omgevingswet diverse malen uitgesteld en uiteindelijk is de wet op 1 januari 2024 in werking getreden. Op moment van inwerking treden zijn diverse wetten en regelingen vervallen (zoals de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Woningwet, Activiteitenbesluit milieubeheer, Bouwbesluit, etc.). In de VFL staan nog verwijzingen naar deze inmiddels vervallen wetten en regelingen. Voor de periode tussen 1 januari 2022 en 1 januari 2024 waren deze verwijzingen noodzakelijk, maar met de daadwerkelijke inwerkingtreding van de Omgevingswet hadden deze verwijzingen aangepast/verwijderd moeten worden. Daarnaast stonden er per abuis ook enkele bepalingen in die niet onder de reikwijdte van de Omgevingswet vallen. Deze kunnen wel in de VFL opgenomen worden maar niet in het Omgevingsplan.

1.2 Het is wenselijk om op enkele inhoudelijke onderdelen de VFL te wijzigen

Op een paar inhoudelijke onderwerpen is een wijziging van de VFL wenselijk. In de volgende deelargumenten (1.2a t/m 1.2h) zijn deze inhoudelijke punten uitgewerkt. Deze punten geven aan waarom het wenselijk is om naast de technische aanpassingen op korte termijn ook enkele inhoudelijke bepalingen aan te passen. Dit is in beginsel de laatste wijziging van de VFL die aan uw raad wordt voorgelegd, daarna wordt de VFL 'omgezet' naar het omgevingsplan en komt de VFL te vervallen.

1.2a De bepalingen voor ligplaatsen van historische schepen zijn tegen het licht gehouden

Rondom ligplaatsen van historische schepen is wat onduidelijkheid ontstaan. In de voorliggende wijziging zijn de bepalingen voor de ligplaatsen van historische schepen aangepast. In de VFL worden enkele nieuwe ligplaatsen mogelijk gemaakt. Daarnaast komen de reserveligplaatsen en het systeem van wachtlijsten te vervallen. Dit schiep in het verleden enige onduidelijkheid. Met de voorliggende wijziging wordt de regelgeving overzichtelijker en duidelijker.

1.2b Met deze wijziging van de VFL worden regels gesteld aan het aanleggen van ondergrondse infrastructuur

Het aanleggen van ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen) is op dit moment nog niet in een verordening geregeld in Meppel. Diverse gemeenten in Nederland hebben dit al wel. De komende tijd zal het aanleggen of aanpassen van de ondergrondse infrastructuur steeds vaker voorkomen. Met name om het elektriciteitsnet te versterken. Het helpt zowel de netbeheerder als de aannemer als de gemeente dat de regels hiervoor duidelijk en eenduidig zijn. Daarnaast is het wenselijk dat overige belanghebbenden weten waar zij aan toe zijn met het oog op het rechtszekerheidsbeginsel. Duidelijkheid in regels schept voorspelbaarheid. Dit onderdeel is nu geregeld in de voorgestelde wijziging van de VFL in plaats van een aparte verordening voor ondergrondse infrastructuur.

1.2c Eenvoudiger regelen daar waar kan wenselijk is

In de voorliggende wijziging zijn de bepalingen voor stand- en marktplaatsen vereenvoudigd. Zo worden er minder vereisten gesteld aan de inhoud van de vergunning, omdat deze in de praktijk niet nodig zijn. Daarnaast is de periodes

waarvoor vaste marktplaatsvergunningen worden verleend aangepast. Deze kunnen niet meer voor onbepaalde tijd worden verleend.

1.2d Erfgoed wordt anders, meer conform de Omgevingswet, geregeld

Het beschermen van stads- of dorpsgezichten en gemeentelijke monumenten gebeurt onder de Omgevingswet met een wijziging van het Omgevingsplan. In het omgevingsplan kunnen dan regels opgenomen worden om het stads- of dorpsgezicht ook daadwerkelijk te beschermen. Voor de periode tot 1 januari 2032 geldt de overgangsperiode waarin naast de nieuwe delen van het Omgevingsplan ook nog de oude regels gelden (voor de deelgebieden die nog niet zijn omgezet, zoals de woonwijken en het buitengebied). Daarom wordt in deze verordening nog voorzien in bepalingen voor het aanwijzen van gemeentelijke monumenten. Hiervoor wordt aangesloten op criteria zoals opgenomen in het Erfgoedbeleid en bijlage 3 van de VFL. Voor gemeentelijke monumenten in Binnenstad-Centrumschil en straks ook de Industrie- en bedrijventerreinen gelden de regels over gemeentelijke monumenten in het omgevingsplan. Voor gemeentelijke monumenten elders in de gemeente en eventueel nieuw aan te wijzen monumenten blijven de regels uit de VFL nog van kracht totdat ook voor die gebieden de regels van het omgevingsplan van toepassing zijn.

Het aanwijzen van een beschermd stads- of dorpsgezicht is uit de VFL gehaald. Een dergelijke aanwijzing is meer ingrijpend dan de aanwijzing van een individueel gemeentelijk monument dat op grond van de VFL door het college kan worden gedaan. Voor een monument is ook duidelijker wat beschermd wordt dan bij een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

1.2e Flexibiliteit in de praktijk blijkt wenselijk te zijn

In de huidige VFL (en daarvoor in de APV) zat een verbod op het maken van een tweede uitrit zonder afwijkmogelijkheden. Dit verbod is destijds behoorlijk rigide opgesteld. Afwijken was niet mogelijk wat in de praktijk ertoe leidde dat een klein stukje groen dat geen natuurlijke waarde had, niet doorkruist mocht worden voor een tweede uitrit. Met name op bedrijventerreinen blijkt dit in de praktijk weinig flexibiliteit te geven. Met de voorliggende wijziging wordt het mogelijk om, onder voorwaarden, wel een tweede uitrit door groen mogelijk te maken. Voor het realiseren van een tweede uitrit is in de VFL een vergunningstelsel opgenomen waar deze voorwaarden in zijn verwerkt. Daarnaast is voor de voorwerpen op of aan de weg duidelijker gemaakt dat enkel een algemeen verbod geldt, met een ontheffingsmogelijkheid. De vergunningplicht die ook in het artikel was opgenomen, wordt geschrapt, omdat deze tegenstrijdig is met het algemene verbod en de mogelijke ontheffing.

1.2f Onnodige regelgeving wordt geschrapt

De VFL is twee jaar voor inwerkingtreding van de Omgevingswet in werking getreden. De regels over bodemgesteldheid en -verontreiniging waren destijds alleen in deze verordening geregeld. Inmiddels zijn deze al opgenomen in het Omgevingsplan. Daarnaast is in onder andere het Besluit kwaliteit leefomgeving en Besluit

bouwwerken leefomgeving het nodige geregeld over bodem. Daarmee is dit onderdeel overbodig geworden en kan worden geschrapt.

1.2g De regels voor standwerkersplaatsen zijn geschrapt

Daarnaast zijn de regels voor standwerkersplaatsen geschrapt omdat hier geen sprake meer van is in Meppel en ook niet wenselijk is. De regels zijn daardoor overbodig geworden.

1.2h De Groene Kaart behorende bij de VFL is geüpdatet

Voor het vellen of laten vellen van houtopstanden die op de Groene Kaart (bijlage 1 van de VFL) zijn weergegeven, geldt een vergunningplicht. Deze kaart is tegelijkertijd vastgesteld met de beleidsregel Groene Kaart Meppel in 2011 behorende bij een APV-bepaling over een kapverbod. Deze APV-bepaling is met de vaststelling van de VFL naar de VFL overgeheveld.

Bij raadsbesluit van 19 oktober 2023 is middels de Wijzigingsverordening fysieke leefomgeving de Groene Kaart toegevoegd en bijbehorende bepaling juridisch verduidelijkt. De kaart bestaat uit meerdere deelkaarten, een kaart met overzicht en legenda van de volledige Groene Kaart.

Onder houtopstanden wordt verstaan: één of meer bomen, hakhout, een houtwal, een beplanting van bosplantsoen. Meerdere houtopstanden, veelal in eigendom van de gemeente, zijn niet op deze kaart weergegeven omdat ze inmiddels gegroeid zijn of in nieuwe woonwijken staan. Om deze reden is de Groene Kaart (als zijnde bijlage 1 van de VFL) geüpdatet, zodat alle 'nieuwe' houtopstanden (waar in theorie een boom kan groeien) juridisch is beschermd. Omdat deze nieuwe houtopstanden in de gebieden nog niet gewaardeerd zijn, worden ze aangeduid als 'gering'. Met de omzetting van de VFL naar het omgevingsplan is het streven om het beleid te herzien en de houtopstanden opnieuw te waarderen.

1.3 Het vaststellen van (een wijziging van) de VFL is een raadsbevoegdheid

Onder andere in artikel 149 van de Gemeentewet is geregeld dat gemeentelijke verordeningen door de raad worden vastgesteld. Daarnaast is het wijzigen van het Omgevingsplan ook een bevoegdheid van de gemeenteraad (o.a. artikel 2.4 Omgevingswet). In het Omgevingsplan worden regels aan de fysieke leefomgeving gesteld. De Verordening fysieke leefomgeving is een tussenproduct waarin regels aan de fysieke leefomgeving worden gesteld, die uiteindelijk in het Omgevingsplan opgenomen moeten worden. Daardoor is het een raadsbevoegdheid.

1.4 Na vaststelling van de wijziging ligt er een goede basis om op te nemen in het Omgevingsplan

Zoals eerder aangegeven moeten ook alle verordeningen vóór 1 januari 2032 opgenomen worden in het Omgevingsplan (artikel 22.4 Omgevingswet), voor zover het aspecten van de fysieke leefomgeving betreft. Met de nu opgeloste technische onjuistheden en doorgevoerde inhoudelijke aanpassingen ligt er een goede basis. Met die basis wordt het makkelijker om de VFL in het omgevingsplan op te kunnen

nemen. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer dit proces zal plaatsvinden en worden afgerond. Met de goede basis ligt er gedurende de periode tot het 'overzetten' een technisch kloppende VFL.

Kanttekeningen en alternatieven

1.1 Het aanpassen van de VFL is een 'extra' tussenstap

Een Verordening fysieke leefomgeving is een 'tijdelijke' verordening. Zoals aangegeven moeten de bepalingen uit deze verordening vóór 1 januari 2032 in het Omgevingsplan zijn opgenomen. Het aanpassen is dus een extra tussenstap voordat deze bepalingen in het Omgevingsplan worden opgenomen. Deze extra tussenstap is nodig vanwege diverse inmiddels achterhaalde verwijzingen naar inmiddels niet meer geldende wet- en regelgeving en de wensen voor inhoudelijke wijzigingen op korte termijn.

1.2 De verordening kan ook opnieuw worden vastgesteld waarna de oude VFL ingetrokken wordt

Bij grotere wijzigingen kan ervoor gekozen worden om een verordening opnieuw vast te stellen en de oude in te trekken. Het college heeft hier niet voor gekozen, omdat op basis van de nu geldende VFL rechten zijn verleend. Bij het intrekken van de oude VFL zouden deze rechten allemaal doorgenomen moeten worden. Mogelijk zouden dan ook overgangsrechtelijke bepalingen opgezet moeten worden. Dit zou een extra stap betekenen boven op het werk dat nu gedaan is. Daarnaast is het inventariseren van bestaande rechten ook nodig bij het 'overzetten' van de VFL naar het Omgevingsplan. Als de verordening opnieuw vastgesteld zou worden, dan zou dit twee keer deze inventarisatie betekenen.

Financiële middelen en effecten

Voor het vaststellen van de verordening zijn geen extra financiële middelen nodig. Het verlenen van vergunningen en handhaving op basis van de regels is intern belegd en hiervoor zijn in de begroting middelen opgenomen.

Voor het 'omzetten' van de VFL naar het Omgevingsplan worden middelen gebruikt uit het budget voor de implementatie van de Omgevingswet.

Integrale afstemming

Team Advies

Team Ruimte en Initiatief

De wijziging van de VFL is daarnaast ook afgestemd met:

Team Duurzaam

Team Economie en Regio

Team Leefbaarheid en Wijkregie

Team Ruimte Verzorgen

Communicatie en participatie

De Stichting HSM is, na het door het college genomen besluit, geïnformeerd over het

voorstel aan de gemeenteraad. In het voorliggende voorstel zijn de afspraken die met hen zijn gemaakt zijn verwerkt.

Nadat uw raad de wijziging van de VFL heeft vastgesteld, wordt de gewijzigde VFL gepubliceerd in het elektronisch gemeenteblad (officiële bekendmakingen).

De wijziging betreft een grotendeels een vrij technische wijziging van de VFL. Daarnaast is het nodig om regels te stellen voor enkele inhoudelijke onderwerpen zoals het aanleggen van kabels en leidingen.

Voor het opnemen van de regels uit de VFL in het Omgevingsplan zal een participatietraject gevolgd moeten worden op grond van het Omgevingsbesluit in samenhang met de Omgevingswet. In het proces voor het voorbereiden van het wijzigingsbesluit zal hier aandacht voor zijn.

Uitvoering/vervolgproces

Na vaststelling van de wijziging van de VFL wordt de gewijzigde VFL gepubliceerd. Op basis van de gewijzigde VFL wordt, wanneer nodig, vergunningen verleend en indien nodig gehandhaafd. Vóór 1 januari 2032 zullen de bepalingen in de VLF opgenomen worden in het Omgevingsplan gemeente Meppel.

Bijlagen

1. Raadsbesluit (met wijzigingen in een 'was-wordt tabel')
2. Geconsolideerde versie VFL

Achterliggende stukken

De gemeenteraad heeft de Verordening fysieke leefomgeving op 28 oktober 2021 vastgesteld. In het bijbehorende raadsvoorstel is uitgelegd dat alle bepalingen voor de fysieke leefomgeving in één Omgevingsplan moeten worden opgenomen. Als tussenstap is destijds de VFL opgezet om enkele of zelfs alle bepalingen uit diverse verordeningen (Algemene plaatselijke verordening, bouwverordening, erfgoedverordening, afvalstoffenverordening, marktverordening en telecommunicatieverordening) over te nemen. Daardoor staan de meeste regels voor de fysieke leefomgeving op één plek waardoor het opnemen in het Omgevingsplan eenvoudiger is. Uitzondering daarop zijn de Verordeningen voor de woonschepen en de haven. Daarnaast is zo een integraler beeld ontstaan van alle verordeningregels voor de fysieke leefomgeving.

Deze VFL is op 27 januari 2022 aangepast met een wijzigingsverordening. Deze aanpassing was nodig om de invoering van het opt-in systeem (JA/JA sticker) door te kunnen voeren naar aanleiding van een amendement van de gemeenteraad hierover.

Op 19 oktober 2023 is de VFL aangepast omdat de bepalingen voor het kappen van bomen op een aantal punten onvolledig waren. Deze waren naar aanleiding van een handhavingsverzoek aan het licht gekomen. Op dat moment zijn de Monumentale

bomenlijst en (deel)kaarten toegevoegd aan de VFL om zo bomen in de openbare ruimte juridisch goed te kunnen (blijven) beschermen conform de Omgevingswet.

Burgemeester en wethouders,

de secretaris,

A.J. Kastelein

de burgemeester,

A. Maathuis

